



EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel, 21.1.2003
KOM(2003) 26 lopullinen

**KOMMISSION TIEDONANTO
NEUVOSTOLLE JA EUROOPAN PARLAMENTILLE**

**PIENYRITYKSET ETUSIJALLE
LAAJENTUVASSA EUROOPASSA**

KOMISSIION TIEDONANTO NEUVOSTOLLE JA EUROOPAN PARLAMENTILLE

PIENYRITYKSET ETUSIJALLE LAAJENTUVASSA EUROOPASSA

Lissabonin Eurooppa-neuvosto asetti päämääräksi tehdä Euroopasta maailman kilpailukykyisin ja dynaamisin tietoon perustuva talous vuoteen 2010 mennessä. Euroopan kilpailukyky riippuu suuresti pienyrityksistä, joilla on keskeinen asema työpaikkojen luojina, liikeideoiden synnyttäjinä sekä yrittäjyyden edistäjinä. Tästä syystä Feirassa kokoontunut Eurooppa-neuvosto hyväksyi ”pienyritykset etusijalle” –periaatteen¹ yhtenä keinona lähestyä Lissabonin päämäärää. Tämä viesti vahvistetaan keväällä 2003 kokoontuvalle Eurooppa-neuvostolle osoitetussa kertomuksessa, jossa korostetaan erityisesti investointien, työpaikkojen ja kasvun lisäämistä tiedon, innovaatioiden dynaamisen liiketoiminnan avulla.²

Jotta tähän haasteeseen voitaisiin vastata, sisämarkkinoilla tarvitaan parempi yritysten toimintaympäristö, johon kuuluvat esimerkiksi mahdollisimman kevyet hallinnolliset ja sääntelyyn liittyvät rasitteet yrityksille sekä rahoituksen saatavuus. Tarvitaan myös yrittäjyydelle myönteisiä asenteita, jotka kannustavat ihmisiä muuntamaan ideansa liiketoiminnaksi ja oppimaan epäonnistumisistaan. Lisäksi EU:n tulee kehittää asenteita myönteisemmäksi yrittäjyyttä ja riskinottoa kohtaan.

Vastatakseen tähän haasteeseen, Komissio ja sen eri yksiköt julkaisevat sarjan asiakirjoja, joissa arvioidaan Euroopan pienten ja keskisuurten yritysten tukemisessa saavutettua edistystä. Asiakirjoissa tarkastellaan toimiiko Unioni todella sitoumuksensa mukaisesti ja kuinka pk-yrityksystävällinen luotu toimintaympäristö on. Tämä tiedonanto on yhteenveto eri kertomuksista ja se sisältää viisi keskeistä sanomaa.

Tämä tiedonanto ja seuraavat kertomukset:

- Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle pienyrityksiä koskevan eurooppalaisen peruskirjan täytäntöönpanosta³;
- Kertomus pienyrityksiä koskevan eurooppalaisen peruskirjan täytäntöönpanosta ehdokasmaissa⁴;
- Yrittäjyyden Euroopan rakentaminen - Yhteisön toimet pk-yritysten tukemiseksi⁵;
- Pk-yritysten edustaja: aktiivinen välittäjä Komission ja pk-yritysten välillä.⁶

¹ Tämä sitoumus on sisällytetty pienyrityksiä koskevaan eurooppalaiseen peruskirjaan, sellaisena kuin sen ovat vahvistaneet valtioiden ja hallitusten päämiehet Santa Maria da Feirassa 19.-20. kesäkuuta 2000 kokoontuneessa Eurooppa-neuvostossa (Santa Maria da Feirassa kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmien liite III).

² ”Valintana kasvu: Osaaminen, innovaatiot ja työpaikat yhteenkuuluvuutta lisäävässä yhteiskunnassa”, COM(2003) 5, 14.1.2003.

³ KOM(2003) 21, 21.1.2003.

⁴ SEK(2003) 57, 21.1.2003.

⁵ SEK(2003) 58, 21.1.2003.

⁶ SEK (2003) 60, 21.1.2003.

luovat pohjaa samana päivänä julkaistavalle yrittäjyyden vihreälle kirjalle, jossa tarkastellaan Unionin yleistä lähestymistapaa yrittäjyyteen sekä eurooppalaisten yritysten kasvun turvaamiseksi tarvittavia olosuhteita.

Useimmat pienyritysten toimintaympäristön parantamiseen tähtäävät toimenpiteet kuuluvat jäsenvaltioiden toimivaltaan. Komission työ pääasiallisena tavoitteena tällä alalla on auttaa jäsenvaltioita parantamaan suoritustasoaan Lissabonin Eurooppa-neuvoston esittämän ns. avoimen koordinoitimenetelmän avulla.

1. Euroopan on kuultava enemmän pienyrityksiään

Euroopan yrityksistä valtaosa on pienyrityksiä. Tämän vuoksi jäsenvaltiot ovat sitoutuneet "asettamaan pienet etusijalle". Yhtenä vaikeutena tässä on kuitenkin se, että pienyritykset ja niiden työntekijät eivät aina osaa saattaa ongelmiaan yleiseen tietoisuuteen. Niillä voi mielestään olla kiireellisempiä asioita kuin hallituksen puoleen kääntyminen. Tämän takia pienten ja keskisuurten yritysten kuuleminen politiikanteossa ja lainsäädännössä on EU:ssa edelleen vähäistä.

Pienyrityksiä koskevan Eurooppalaisen peruskirjan täytäntöönpanokertomus osoittaa, että jotkin jäsenvaltiot ovat tässä kuitenkin toisten edellä: niillä on esimerkiksi monenlaisia kanavia yhteydenpitoon pienyritysten kanssa. Esimerkiksi *Small Business Council* Yhdistyneessä kuningaskunnassa järjestää pienyritysten kuulemisia kaikkialla maassa ja toimii pienyritysten äänitorvena hallitukselle. Sen puheenjohtaja osallistuu ministerikokouksiin ja esittää hallitukselle vuotuiset politiikkaa koskevat suosituksensa. Tanskan viranomaiset puolestaan kuulevat vuosittain yli tuhatta yritystä hallinnollisista rasitteista. Ruotsissa on kehitetty uusi menetelmä hallinnollisten rasitteiden mittaamiseksi, ja suomalaisten yritysten edustajat osallistuvat lainsäädäntöä valmisteleviin työryhmiin. Saksassa ja Itävallassa kuullaan säännöllisesti yritysjärjestöjä lainsäädännön valmistelussa.

Yhtälön toisella puolella on useita maita, jotka eivät vielä anna pienyrityksille mahdollisuuksia ilmaista kiinnostuksenkohteitaan tai huolenaiheitaan. On kiireellisesti tehtävä enemmän sen hyväksi, että pienyritykset saisivat tilaisuuden esittää näkemyksiään.

Tämä haaste tulee entistä enemmän esille tulevaisuuden laajentuneessa Euroopassa. Pienyrityksiä koskevasta eurooppalaisen peruskirjan täytäntöönpanokertomuksesta ehdokasmaissa käy ilmi, että monien ehdokasmaiden on yhä luotava keinoja ottaa yritysten edustajia mukaan politiikan muokkaamiseen ja lainsäädäntöprosessiin. Yritysyhteisöltä saatava palaute on avaintekijä sen varmistamiseksi, että uudet toimenpiteet yrittäjyyden edistämiseksi ovat alusta asti oikeansuuntaisia.

Lisäksi yritysjärjestöillä, erityisesti pieniä ja keskisuuria yrityksiä edustavilla, on myös tehtävänsä edustuksensa kehittämisessä edelleen. Niiden jäsenten olisi tiedostettava, että tämä on heidän etujensa mukaista, ja tuettava järjestöjään sen mukaisesti. Pienyritysten kuuleminen ja niitä koskevien kysymysten sisällyttäminen yhteisön politiikkoihin on Euroopan komission pk-yritysten edustajan tärkeä tehtävä. Yritystoiminnan pääosasto nimitti pk-yritysten edustajan runsas vuosi sitten. Hän toimii välittäjänä pk-yritysten edustajien ja komission yksiköiden välillä ja pyrkii varmistamaan, että pk-yritysten tarpeet otetaan huomioon yhteisön politiikoissa ja aloitteissa. Hänellä on mahdollisuus vaikuttaa pk-yrityksiä koskevien kysymysten tuntemuksen lisäämiseen komission sisällä, yritysjärjestöjen kanssa käytävän vuoropuhelun kehittämiseen sekä "pienet etusijalle" -periaatteen edistämiseen.

2. Jäsenvaltiot lisäävät hyvien toimintatapojen vaihtoa

Pienyritysten kuulemisessa on luonnollisesti tärkeää ottaa oppia onnistuneista käytännöistä. Tätä alkaa esiintyä myös muilla aloilla, kuten pienyrityksiä koskevan eurooppalaisen peruskirjan täytäntöönpanokertomus osoittaa. Yhä useammat jäsenvaltiot ovat osoittaneet toisten maiden ideoiden vaikuttaneen niiden politiikkaa koskevien kansallisten toimien muotoutumiseen. Tämä on aitoa edistystä, joka vastaa Barcelonassa kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmiä.

Tanska esimerkiksi on luonut web-sivuston, joka mahdollistaa yrityksen rekisteröinnin verkossa. Tämä hanke sai osittain kimmokkeen EU:n laajuisen hankkeen tuloksista. Ruotsi on perustanut pk-yrityksille lainantakausjärjestelmän Alankomaissa ja Suomessa kehitetyistä käytännöistä saamansa mallin mukaisesti. Belgia on klustereita koskevan politiikkaansa suunnittelussa ottanut oppia Tanskan, Ranskan, Alankomaiden ja Itävallan kokemuksista⁷.

Komissio ajaa voimakkaasti hyvistä toimintatavoista oppimisen periaatetta, joka alkaa nyt tuottaa hedelmää. Myös ehdokasmaat ovat omaksumassa periaatteen. Jotkin niiden innovatiivisista toimenpiteistä voivat antaa innoitusta jäsenvaltioille.

Vaikka jäsenvaltiot ottavatkin oppia toisiltaan, suoritustaso EU:ssa on edelleen epätasainen. Esimerkiksi yrityksen rekisteröiminen verkossa on jo mahdollisissa joissakin jäsenvaltioissa⁸, kuten Tanskassa ja Itävallassa sekä pian Ruotsissa, ja sitä suunnitellaan Espanjassa ja Ranskassa. Toisissa jäsenvaltioissa kuitenkin kamppaillaan pitkien ja monimutkaisten käyttöön ottoon liittyvien menettelyjen kanssa. Toiset jäsenvaltiot tarjoavat pienyrityksille tilaisuuden hoitaa velvoitteensa verkossa, kun taas toisissa vasta aletaan saada lomakkeita sähköiseen muotoon.

On myös olemassa vaara, että parhaista tulee entistä parempia, eivätkä huonoimmin suoriutuvat edisty. Välimatka ehdokasmaiden ja EU:n edelläkävijöiden välillä on kurottava umpeen. Hyvien toimintatapojen vaihtamista on lisättävä. Vain tällä tavoin voidaan tasoittaa erot suoritustasoissa erityisesti laajentuvassa Euroopassa.

3. Yrittäjyyden opettaminen: koulutuksen tehtävä

Melko suuri osa EU:n kansalaisista vastaa kielteisesti kysymykseen, haluaisivatko he ryhtyä yrittäjiksi. Halukkuus ryhtyä yrittäjäksi⁹ on EU:ssa vähäinen Yhdysvaltoihin verrattuna. Joissakin jäsenvaltioissa, kuten Kreikassa, Portugalissa ja Espanjassa, halukkuus ryhtyä yrittäjäksi on kuitenkin suurempi kuin Yhdysvalloissa, ja Italiassa se on samaa luokkaa. Lisäksi pk-yrityksissä työskentelevät tarvitsevat oppimismahdollisuuksia voidakseen pitää taitonsa ja osaamisensa ajan tasalla. Tämän vuoksi jäsenvaltiot kiinnittävät yhä enemmän huomiota yrittäjyyskoulutuksen edistämiseen. Näin ne vastaavat sellaisten lukuisten eurooppalaisten tarpeisiin, jotka haluavat oppia, miten yritys perustetaan tai otetaan haltuun.

⁷ Nämä toimenpiteet on kuvailtu jäsenvaltioiden peruskirjaa koskevissa vuoden 2002 kertomuksissa, jotka ovat saatavilla osoitteesta:
http://europa.eu.int/comm/enterprise/enterprise_policy/charter/charter2003.htm

⁸ Lähde: Jäsenvaltioiden peruskirjaa koskevat kertomukset.

⁹ Vuonna 2001 EU-kansalaisten halukkuus ryhtyä yrittäjiksi (48 % ihmisistä työllistäisi mieluiten itse itsensä) oli yhä 11 prosenttiyksikköä pienempi kuin Yhdysvaltojen vastaava luku (59 %). Kreikassa (68 %), Portugalissa (63 %) ja Espanjassa (60 %) luku on korkeampi kuin Yhdysvalloissa ja Italiassa se on sama (59 %). Lähde: Flash Eurobarometer 107 (2001): Entrepreneurship. EOS Gallup Europan Euroopan komission yritystoiminnan pääosaston toimeksiannosta tekemä tutkimus (http://europa.eu.int/comm/enterprise/enterprise_policy/survey/eurobarometer83.htm)

Peruskirjan täytäntöönpanokertomus osoittaa, että jotkin jäsenvaltiot, kuten Belgia, ovat kehittämässä puiteohjelmia yrittäjyyttä koskevien aloitteiden ja myönteisten asenteiden tukemiseksi¹⁰. Yleensäkin yhä enemmän tiedostetaan se, että yrittäjyys on asenne ja elämäntapa, jota täytyy edistää ja opettaa varhaisesta iästä alkaen. Motivoituneisuutta, luovuutta, aloitekykyä ja riskinottoa voidaan kannustaa varhain aloitetulla koulutuksella.

Vuosi sitten vain kaksi jäsenvaltiota aloitti yrittäjyyteen liittyvien asenteiden, kuten aloitekyvyn ja motivaation, edistämisen alemman perusasteen opetuksessa. Nykyään lähes kolmasosassa jäsenvaltioista¹¹ toteutetaan tämänsuuntaisia aloitteita, ja lisää on suunnitteilla. On käynnistetty useita uusia hankkeita, jotka kohdistuvat ylemmän perusasteen ja keskiasteen koulutukseen. Esimerkiksi hankkeita, joissa oppilaat saatetaan suoraan kontaktiin yrittäjien kanssa, joko kutsumalla yrittäjiä kouluihin tai järjestämällä oppilaiden vierailuja yrityksiin, on meneillään Irlannissa, Luxemburgissa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa¹². Joissakin maissa, esimerkiksi Kreikassa, ylemmän perusasteen ja keskiasteen oppilaille on yrittäjyyskursseja. Ainakin puolessa jäsenvaltioista ylemmän perusasteen ja keskiasteen oppilaille opetetaan yrityksen perustamista ja kehittämistä; Alankomaissa tässä ollaan erityisen pitkälle sitoutuneita¹³. Monien jäsenvaltioiden politiikassa kiinnitetään myös entistä enemmän huomiota opettajien yrittäjyyttä koskevien tietojen lisäämiseen.

Kaikki tämä ohjaa Eurooppaa suurempaan yrittäjyysmyönteisyyteen. Vaikka edistys on rohkaisevaa, koulutusaloitteet tuottavat tuloksia kuitenkin vasta keskipitkällä tai pitkällä aikavälillä.

4. Yrittäjyyskulttuurin luominen ehdokasmaissa

Ehdokasmaissa yrittäjyyskulttuurin rakentaminen on tärkein haaste. Yhteisön oikeuden täytäntöönpanon lisäksi ehdokasmaat tarvitsevat kilpailukykyisiä yrityksiä¹⁴ ja suotuisan liiketoimintaympäristön pystyäkseen hyödyntämään sisämarkkinoita.

Erityisesti ehdokasmaissa yrittäjyyden edistäminen alkaa koulutuksesta. Pienyrityksiä koskevasta Eurooppalaisen peruskirjan täytäntöönpanokertomuksesta ehdokasmaissa käy ilmi, että lupaavia merkkejä tästä on jo näkyvissä. Yrittäjyys- ja liiketoimintataitojen opettamisesta on tullut osa ylemmän perusasteen ja keskiasteen opetussuunnitelmaa lähes puolessa ehdokasmaista¹⁵. Kaikissa ehdokasmaissa on myös käytössä suuri määrä koulutusohjelmia liiketoimintataitojen parantamiseksi. Esimerkiksi Virossa ja Liettuaassa pienyritysten koulutusohjelmat on sisällytetty elinikäisen oppimisen laajempaan yhteyteen. On kuitenkin vielä paljon tehtävää, jotta saadaan muodostettua kokonaisvaltainen lähestymistapa yrittäjyyteen liittyvään koulutukseen kaikilla tasoilla.

¹⁰ Lähde: Belgian vuoden 2002 kertomus peruskirjasta.

¹¹ Kyseiset maat ovat Irlanti, Ruotsi, Suomi ja Yhdistynyt kuningaskunta. Myös Norja toteuttaa parhaillaan vastaavia toimenpiteitä.

¹² Katso Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle pienyrityksiä koskevan eurooppalaisen peruskirjan täytäntöönpanosta, KOM(2003) 21 ja jäsenvaltioiden kansalliset kertomukset, jotka ovat saatavilla osoitteesta: http://europa.eu.int/comm/enterprise/enterprise_policy/charter/charter2003.htm

¹³ Belgiassa, Saksassa, Espanjassa, Italiassa, Luxemburgissa, Alankomaissa, Itävallassa ja Norjassa opiskelijat voivat oppia, miten perustetaan yritys pienoiskoossa.

¹⁴ Yrityksen perustamiseen osallistuvien henkilöiden määrää koskevan tutkimuksen mukaan tutkitut ehdokasmaat eivät ryhmänä erotu selkeästi EU:n jäsenvaltioista. Global Entrepreneurship Monitor, 2002 Executive Report Reynolds, Bygrave, Autio, Cox and Hay.

¹⁵ Yrittäjyys on osa opetussuunnitelmaa Puolassa, Unkarissa, Latviassa, Liettuaassa ja Romaniassa.

Myös viranomaisten on muutettava ajattelutapaansa suotuisan ympäristön luomiseksi yritysten perustamiselle, kasvulle ja omistuksen siirrolle. Ehdokasmaissa byrokratiaa on jo alettu karsia. Yrityksen perustamisen vaatimia hallinnollisia kustannuksia ja aikaa on vähennetty niin, että jotkin ehdokasmaat¹⁶ ovat nyt samalla tasolla kuin Euroopan parhaiten suoriutuvat. On perustettu keskitettyjä palvelupisteitä vähentämään hallinnollisia rasitteita, ja useissa maissa on uudistettu konkurssilainsäädäntöä.

Pienyrittäjiä koskevan byrokratian vähentämiseksi edelleen jotkin ehdokasmaat¹⁷ ovat aloittaneet tietojen ja palvelujen tarjoamisen Internetissä. Sähköisten viestintävälineiden interaktiivista käyttöä on edistetty sillä tavoin, että Slovakian, Maltan, Latvian ja Liettuan yrittäjät voivat jättää veroilmoituksia ja muita virallisia asiakirjoja sähköisesti.

Muilla aloilla edistys on ollut vähemmän rohkaisevaa. Rahoituksen saanti on pk-yrityksille yhä vaikeata, vaikka monet ehdokasmaat käyttävät verotusvälineitä tehokkaasti pk-yritysten rahoituskapasiteetin lisäämiseksi. Liettua esimerkiksi on ottanut käyttöön mikroyrityksille alemman perusverokannan kuin suuremmille yrityksille sekä muita helpotuksia poikkeusten ja alv-alennusten muodossa¹⁸. Myöskään innovaatio- ja teknologiapotentiaalia ei vielä hyödynnetä riittävästi. Yhtenäiset kansalliset strategiat puuttuvat yhä tai ovat niin alkuvaiheessa, ettei niillä vielä ole merkittävää vaikutusta.

5. Pk-yritykset yhteisön politiikkojen eturintamaan

Koska Euroopan talous on pk-yritysjohdoista, lähes kaikilla yhteisön politiikoilla on pk-yritysulottuvuus. Pk-yritysten erityistarpeet ja -kysymykset sisällytetään lähes kaikkiin yhteisön politiikkoihin ja ohjelmiin kuten kertomuksessa ”Yrittäjyyden Euroopan rakentaminen - Yhteisön toimet pk-yritysten tukemiseksi” todetaan.

Rakennerahasto esimerkiksi käyttää noin 16 miljardia euroa¹⁹ pk-yrityksille suunnattuihin hankkeisiin vuosina 2000–2006. Noin kolmasosa tästä yhteisön tuesta pk-yrityksille on tarkoitettu neuvontapalveluille ja yritysten yhteisille liiketoimintapalveluille, kuten yrityshautomaille, verkottamiselle ja klustereille. Yhteisön tuen rinnalla annetaan laajaa samansuuntaista tukea kansallisista rahastoista.

Monivuotinen ohjelma yritysten ja yrittäjyyden, erityisesti pk-yritysten hyväksi²⁰ ja siihen kuuluvat rahoitusvälineet on myös valjastettu parantamaan pienten ja keskisuurten yritysten liiketoimintaympäristöä.

Ehdokasmaissa on liittymistä valmisteleva strategia yhä enemmän suunnattu tukemaan pieniä ja keskisuuria yrityksiä. Tämä heijastaa ehdokasmaiden halukkuutta käyttää saatavilla olevia rahastoja pienyrityksiä koskevan eurooppalaisen peruskirjan täytäntöön panemiseksi. Laajentumisen jälkeen rakennerahastojen on määrä saada tärkeä tehtävä peruskirjan sitoumusten täyttämisessä.

¹⁶ Näin on erityisesti Maltassa, mutta myös Kyproksessa, Latviassa, Liettuaassa ja Romaniassa.

¹⁷ Näihin kuuluvat Tšekin tasavalta, Bulgaria, Viro ja Turkki.

¹⁸ Lähde: Liettuan kertomus peruskirjan täytäntöönpanosta, saatavilla osoitteesta: http://europa.eu.int/comm/enterprise/enterprise_policy/enlargement/charter_ccs_2003.htm

¹⁹ Tämä vastaa noin 11 %:ia rakennerahastojen kokonaisbudjetista. Lähde: Yrittäjyyden Euroopan rakentaminen – Yhteisön toimet pk-yritysten tukemiseksi, SEK(2003) 58.

²⁰ Neuvoston päätös 2000/819/EY, tehty 20 päivänä joulukuuta 2000, monivuotisesta ohjelmasta yritysten ja yrittäjyyden, erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritykset), hyväksi (2001-2005), EYVL L 333, 29.12.2000, s. 84.

Pk-yritykset ovat myös tärkeä kohde tutkimuksen ja kehityksen kuudennelle puiteohjelmalle. Pk-yritysten tutkimus- ja innovaatiopyrkimysten tukemiseen on vuosiksi 2002–2006 osoitettu lähes 2,2 miljardia euroa, mikä tarkoittaa, että kuudes puiteohjelma on yksi maailman suurimmista tukivälineistä pk-yritysten tutkimuksen alalla. Pk-yritykset saavat tukea myös LIFE-ohjelmasta, ympäristöalan rahoitusvälineestä, josta vuonna 2002 käytettiin 28 miljoonaa euroa hankkeisiin, joissa on mukana pk-yrityksiä, sekä EU:n ympäristömerkkihankkeesta, johon osallistuvista yrityksistä 80 prosenttia on pk-yrityksiä²¹.

Myös pk-yritysten edustajalla on tärkeä tehtävä pyrkimyksissä parantaa pk-yritysten tiedonsaantia ja pääsyä mukaan EU:n ohjelmiin sekä kehittää horisontaalista ja koordinoitua lähestymistapaa pk-yrityksiä koskeviin kysymyksiin.

Suunta eteenpäin

PK-yrityspaketti on osa laajempaa toimenpide-ehdotuskokonaisuutta, jonka tarkoituksena on lähentyä Lissabonin päämääriä ja joka esitetään keväällä kokoontuvalle Eurooppa-neuvostolle²².

Yrittäjyyden Eurooppa on ehkä oikealla tiellä, mutta tarvitaan nopeampaa edistystä, jotta voitaisiin päästä Lissabonin tavoitteeseen tehdä Euroopasta vuoteen 2010 mennessä maailman kilpailukykyisin ja dynaamisin tietoon perustuva talous, joka tarjoaa enemmän ja parempia työpaikkoja ja entistä laajempaa sosiaalista yhteenkuuluvuutta.

Yksi avainalue, jolla edistystä tarvitaan, on yrittäjyyden edistäminen. Tämän vuoksi komissio on yrittäjyyttä koskevan vihreän kirjansa kautta käynnistänyt julkisen keskustelun siitä, miten yrittäjyyden asiaa kehitetään edelleen. Vihreässä kirjassa esitetään olennaisia kysymyksiä siitä, miten useampi eurooppalainen saataisiin ryhtymään yrittäjäksi ja miten yhä useampi eurooppalainen yritys saataisiin kasvamaan. Nämä kysymykset pohjautuvat yrittäjyyden Euroopan edistymistä koskeviin analyysihin, mukaan lukien pk-yrityspaketti.

Mikäli Eurooppa voi tarjota pienyrityksilleen jatkuvasti kehittyvän ympäristön ja hyödyntää niiden yrittäjyyteen liittyvää potentiaalia, sen tulevaisuuden kilpailukyky on paljon paremmin turvattu.

²¹ Lähde: Yrittäjyyden Euroopan rakentaminen - Yhteisön toimet pk-yritysten tukemiseksi, SEK(2003) 58.

²² Pienyrityksiä koskevan eurooppalaisen peruskirjan mukaan Komissiolla on velvollisuus antaa kertomus vuosittain keväällä pidettävälle Eurooppa-neuvostolle.